

سوال ۱. جانشینی زیر را انجام دهید:

$$(\lambda z.(\lambda x.yx)xz)[x := zx]$$

اثبات.

$$\begin{aligned} (\lambda z.(\lambda x.yx)xz)[x := zx] &\cong (\lambda a.(\lambda b.yb)xa)[x := zx] \\ &= (\lambda a.(\lambda b.yb)zxa) \\ &= (\lambda a.yzxa) \end{aligned}$$

سوال ۲. (آ) ترم s را چنان بیابید که برای ترم‌های دلخواه داده شده t و u داشته باشیم:

$$\lambda_\beta \vdash stu = ut$$

(ب) نشان دهید که ترمی مثل s چنان موجود است که برای هر ترم داده شده t :

$$\lambda_\beta \vdash st = ss$$

اثبات.

$$(آ) \text{ قرار دهید } s = (\lambda xy.yx)$$

$$\begin{aligned} stu &= (\lambda xy.yx)tu \\ &= ut \end{aligned}$$

(ب) قرار دهید $s = (\lambda x.y)$ به طوری که $x \neq y$. دقت کنید که داریم: $(\lambda x.y)s = y$:

$$st = (\lambda x.y)t = y = (\lambda x.y)s = ss$$

سوال ۳. (آ) ثابت کنید برای هر ترم بسته s ، یک ترم بسته t وجود دارد که:

$$\lambda_\beta \vdash t = ts$$

(ب) ثابت کنید برای هر ترم بسته s ، یک ترم بسته t' وجود دارد که:

$$\lambda_\beta \vdash t'(\lambda x.x)ss = t's$$

اثبات.

(آ) ترم $F = \lambda x.xS$ را در نظر بگیرید. از آنجایی که S بسته است پس F هم بسته است. از طرفی طبق قضیه نقطه ثابت وجود دارد t به گونه‌ای که داشته باشیم: $Ft = t$. به بیان بهتر:

$$t = Ft = (\lambda x.xS)t = tS$$

تنها باقی میماند که نشان دهیم t بسته است. برای این نیز فرض کنید این نقطه‌ی ثابت با کمک کامبیناتور Y بدست آمده است. در این صورت چون Y و S و F بسته هستند، پس t نیز بسته است.

(ب) دوباره تابع $F = \lambda y.y(\lambda x.x)s$ را در نظر بگیرید. و فرض کنید t' نقطه‌ی ثابتی برای آن باشد که به کمک کامبیناتور Y بدست آمده است. دقت کنید که مشابه استدلال قبلی t' بسته است. حال داریم:

$$\begin{aligned} t' &= Ft' = (\lambda y.y(\lambda x.x)s)t' = t'(\lambda x.x)s \\ &\implies t's = t'(\lambda x.x)ss \end{aligned}$$

سوال ۴. ثابت کنید ترم F ای موجود نیست که برای هر ترم داده شده X و Y داشته باشیم:

$$\lambda_\beta \vdash F(XY) = X$$

(سازگاری λ_β مفروض است.)

اثبات. قرار دهید $X = \lambda xy.y$ و $Y = \lambda x.xx$. آنگاه داریم:

$$\begin{aligned} XY &= \lambda y.y \\ YX &= (\lambda xy.y)(\lambda xy.y) = \lambda y.y \\ \implies XY &= YX \end{aligned}$$

بدیہتا $X \neq Y$ چرا کہ:

$$\begin{aligned} Xxx &= (\lambda xy.y) = x \\ Yxx &= (\lambda x.xx)xx = xxx \end{aligned}$$

حال داریم:

$$X = F(XY) = F(YX) = Y$$

که تناقض است چرا که میدانستیم $X \neq Y$.

سوال ۵. ثابت کنید هر λ -ترم M به یکی از دو فرم زیر است:

$$\begin{aligned} M &\equiv \lambda \vec{x}. y N_1 \dots N_n \\ M &\equiv \lambda \vec{x}. (\lambda y. P) Q N_1 \dots N_n \end{aligned}$$

اثبات.

سوال ۶. قرار دهید

$$\begin{aligned} ? &\stackrel{\Delta}{=} \lambda abcdefghijklmnopqrstuvwxyzr.(r(\text{this is a fixed point combinator})) \\ \$ &= ????????????????????????????????? \end{aligned}$$

ثابت کنید \$ یک ترکیب گر نقطه ثابت است یعنی برای هر $F \in \Lambda$ داریم:

$$\mathcal{F} = F(\mathcal{F})$$

اثبات. نماد (n) را به گونه‌ای تعریف میکنیم که یعنی n تا؟ پشت یکدیگر داریم. حال جایگذاری میکنیم:

$$\begin{aligned} \$ &= \text{abcdefghijklmnopqrstuvwxyz} \\ &= \lambda abcdefghijklmnopqrstuvwxyzr.(r(\text{thisisafixedpointcombinator}))(\text{Y}\mathfrak{Y})? \\ &= \lambda abcdefghijklmnopqrstuvwxyzr.(r(\text{thisis?fixedpointcombin?tor}))(\text{Y}\mathfrak{Y})? \\ &= \lambda cdefghijklmnopqrstuvwxyzr.(r(\text{thisis?fixedpointcom?in?tor}))(\text{Y}\mathfrak{Y})? \\ &\quad \vdots \\ &= \lambda r.(r(\text{????????????????????????????????r})) = \lambda r.(r((\text{Y}\mathfrak{Y})?r)) \\ &= \lambda r.(r(\$r)) \end{aligned}$$

حال با این تعریف داریم:

$$\$F = \lambda r.(r(\$r))F = F(\$F)$$

که نشان میدهد این ترکیب نقطه ثابت است.

سوال ۷. λ -ترم‌های O و E را چنان تعریف کنید که

$$OC_m =_{\beta} \begin{cases} true & \text{If } m \text{ is odd} \\ false & \text{O.W.} \end{cases}, EC_m =_{\beta} \begin{cases} true & \text{If } m \text{ is even} \\ false & \text{O.W.} \end{cases}$$

اثبات.

$$\begin{aligned} & \lambda f x. f^n(x) \\ & \lambda x. (\lambda y z. zy)(\lambda y z. zy)x \\ & x \lambda y z. zy \end{aligned}$$